ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତୀୟ ବୈଦିକ ସାହିତ୍ୟ

Vedic Literature of Ancient India

ଉପନିଷଦ

(ଉପନିଷତ୍)

Upanishad / उपनिषत्

୧୦୮ ଉପନିଷଦ (ଭାଗ – ୪)

108 Upanishad (Vol – 4)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଉପଦେଷ୍ଟା

ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ମିଶ୍ର

ସଂପାଦକ, ହିନ୍ଦୁ ମହାସଭା, ଓଡ଼ିଶା ଶାଖା

ବେଦ ଉପନିଷଦ

ଉପନିଷଦ ଗୁଡିକ 'ବେଦ ଯୁଗ'ର ଶେଷ ଆଡ଼କୁ ରଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଉପନିଷଦ 'ଷଦ' ଶବ୍ଦରୁ ଆସିଅଛି, ଷଦ ଅର୍ଥାତ 'ବସିବା', ଏଥିରେ ପୂର୍ବରେ 'ଉପ' ଓ 'ନି' କୁ ଯୋଡା ଯାଇଛି । ଅର୍ଥାତ 'ଉପ' ର ଅର୍ଥ ପାଖରେ , 'ନି' ର ଅର୍ଥ ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ, ତେଣୁ ଉପ-ନି-ଷଦ, ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଲା, ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖରେ ବସିବା, ଅର୍ଥାତ ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ସମର୍ପଣ ସହିତ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖରେ ବସି ବେଦର ଶେଷ ଭାଗ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା । **ଉପନିଷଦ**କୁ ବେଦର **ଚତୁର୍ଥ ସ୍ତର** ବା ଅଂଶ ବୋଲି କୁହାଯାଏ ।

ଯେହେତୁ ଉପନିଷଦ ଗୁଡିକ ବେଦର ଅନ୍ତ ଆଡ଼କୁ ରଚନା କରାଯାଇଥିଲା, ସେଥିପାଇଁ ଏହାକୁ '**ବେଦାନ୍ତ**' ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ଅଧିକାଂଶ ଉପନିଷଦ ଗୁଡିକର ବିଷୟବସ୍ତୁ '**ଆତ୍ମବିଦ୍ୟା** ଓ '**ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା** ଉପରେ ଆଧାରିତ । ଏହାକୁ ଅନେକ ଗବେଷକ ବା ପଣ୍ଡିତ ବା ଜ୍ଞାନୀମାନେ ଅନେକ ଆଖ୍ୟା ଦେଇଛନ୍ତି ଯଥା – 'ଆଦି ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ' ଏହାକୁ 'ଆତ୍ମ ଓ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା' କହିଛନ୍ତି, 'ମାକ୍ସ ମୁଲ୍ଲେର୍' ଓ 'ପାଉଲ୍ ଦେଉସାନ୍' ଏହାକୁ 'ଗୁପ୍ତ ଶିକ୍ଷା', ଓ 'ପାଟ୍ରିକ୍ ଓଲିଭେଲ୍ଲେ' 'ଲୁକ୍କାୟିତ ଅର୍ଥ', ବୋଲି କହିଛନ୍ତି ।

ଏହା କୁହାଯାଏ ଯେ, ଯେଉଁ ଶିଷ୍ୟ ମାନଙ୍କର ଚରିତ୍ର, ଶିକ୍ଷା ଓ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଠିକ ରହୁଥିଲା, ସେଇମାନଙ୍କୁ କେବଳ ଉପନିଷଦ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିବାର ସୁଯୋଗ ମିଳୁଥିଲା । ସେଇଥିପାଇଁ ଉପନିଷଦ ମାନଙ୍କୁ "**ଗୁପ୍ତ ବିଦ୍ୟା**" କୁହାଯାଏ ।

ଇତିହାସକାର ଓ ଗବେଷକ ମାନଙ୍କ ଅନୁସାରେ ବେଦରେ ସମୁଦାୟ **୧୦୮**ଟି ଉପନିଷଦ ଅଛି । ଏହିସବୁ ଉପନିଷଦ ଗୁଡିକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବେଦ ଅଧୀନରେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଓ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଅନୁସାରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ବିଭକ୍ତିକରଣର ପଦ୍ଧତି ଗୁଡିକ ହେଲେ - **ମୁଖ୍ୟ, ସାମାନ୍ୟ, ସନ୍ନ୍ୟାସ, ଶାକ୍ତ, ବୈଷ୍ଣବ, ଶୈବ**, ଓ **ଯୋଗ** । ଅର୍ଥାତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବେଦର ମୁଖ୍ୟ, ସାମାନ୍ୟ, ସନ୍ନ୍ୟାସ, ଶାକ୍ତ, ବୈଷ୍ଣବ, ଶୈବ, ଓ ଯୋଗ ଉପନିଷଦ ଗୁଡିକ ଅଛି । (ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଟେବୁଲରେ ଏହାର ସଂକ୍ଷିପ୍ତକରଣ ପାଇ ପାରିବେ)

ଏସବୁ ଉପନିଷଦ ଭିତରୁ **ଦଶୋପନିଷଦ,** ଅର୍ଥାତ ୧୦ଟି ଉପନିଷଦକୁ 'ମୁଖ୍ୟ ଉପନିଷଦ' ଭାବରେ ମାନନ୍ତି, ଏଥିରେ, ପରେ ଆଉ ୩ଟି ଉପନିଷଦ ଯୋଗ କରାଯାଇ ଏହାକୁ ୧୩ଟି କରିଦିଆଗଲା । ତେଣୁ **୧୩ଟି ମୁଖ୍ୟ ଉପନିଷଦ**, ସେଗୁଡିକ ହେଲେ - (ଦଶୋପନିଷଦ) - ଈଶ, କେନ, କଠ, ପ୍ରଶ୍ନ, ମୁଣ୍ଡକ, ମାଣ୍ଡୁକ୍ୟ, ତୈତ୍ତିରୀୟ, ଐତରେୟ, ଛାନ୍ଦୋଗ୍ୟ ଓ ବୃହଦାରଣ୍ୟକ, (ଅତିରିକ୍ତ) - କୌଷୀତକି, ଶ୍ୱେତାଶ୍ୱତର ଓ ମୈତ୍ରାୟଣୀୟ ।

ବେଦ - ଉପନିଷଦ ସଂଗଠନ

ବେଦ	ସଂଖ୍ୟା	ମୁଖ୍ୟ	ସାମାନ୍ୟ	ସନ୍ନ୍ୟାସ	ଶାକ୍ତ	ବୈଷ୍ଣବ	ଶୈବ	ଯୋଗ
ଋଗ୍ ବେଦ	୧୦	ଐତରେୟ, କୌଷୀତକି	ଆତ୍ମବୋଧ, ମୁଦ୍ଗଲ	ନିର୍ବାଣ	ତ୍ରିପୁରା, ସୌଭାଗ୍ୟଲକ୍ଷ୍ମୀ, ବହ୍ବୃଚ,	-	ଅକ୍ଷମାଳିକା	ନାଦବିନ୍ଦୁ
ସାମବେଦ	୧୬	ଛାନ୍ଦୋଗ୍ୟ, କେନ	ବଜ୍ରସୂଚୀ, ମହା, ସାବିତ୍ରୀ,	ଆରୁଣେୟ, ମୈତ୍ରେୟ, ସଂନ୍ୟାସ, କୁଣ୍ଡିକା	-	ବାସୁଦେବ, ଅବ୍ୟକ୍ତ	ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଜାବାଲ, ଜବାଲି	ଯୋଗଚୂଡାମଣି, ଦର୍ଶନ
କୃଷ୍ଣ ଯଜୁର୍ବେଦ	୩୨	କଠ, ତୈତ୍ତିରୀୟ, ଶ୍ଵେତାଶ୍ଵତର, ମୈତ୍ରାୟଣୀୟ,	ସର୍ବସାର, ଶୁକରହସ୍ୟ, ସ୍କନ୍ଦ, ଗର୍ଭ, ଶାରୀରକ, ଏକାକ୍ଷର, ଅକ୍ଷି	ବ୍ରହ୍ମ, ଅବଧୂତ, କଠଶ୍ରୁତି	ସରସ୍ଵତୀ ରହସ୍ୟ	ନାରାୟଣ, କଳି ସନ୍ତରଣ	କୈବଲ୍ୟ, କାଳାଗ୍ନି ରୁଦ୍ର, ଦକ୍ଷିଣାମୂର୍ତି, ରୁଦ୍ରହୃଦୟ, ପଞ୍ଚବ୍ରହ୍ମ	ଅମୃତବିନ୍ଦୁ, ତେଜୋବିନ୍ଦୁ, ଅମୃତନାଦ, କ୍ଷୁରିକା, ଧ୍ୟାନବିନ୍ଦୁ, ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା, ଯୋଗତତ୍ତ୍ଵ, ଯୋଗଶିଖା, ଯୋଗକୁଣ୍ଡଳିନୀ, ବରାହ
ଶୁକ୍ଳ ଯଜୁର୍ବେଦ	୧୮	ଇଶ, ବୃହଦାରଣ୍ୟକ	ସୁବାଲ, ମନ୍ତ୍ରିକ, ନିରାଲମ୍ବ, ପୈଙ୍ଗଲ, ଅଧ୍ୟାତ୍ମ, ମୁକ୍ତିକା	ଜାବାଲ, ଭିକ୍ଷୁକ, ତୁରୀୟାତୀତ ଅବଧୂତ, ଯାଜ୍ଞବଲ୍କ୍ୟ, ଶାଟ୍-ୟାୟନୀୟ,	-	ତାରସାର	-	ଅଦ୍-ବୟ ତାରକ, ହଂସ, ତ୍ରିଶିଖ-ବ୍ରାହ୍ମଣ, ମଣ୍ଡଳ-ବ୍ରାହ୍ମଣ

ବେଦ	ସଂଖ୍ୟା	ମୁଖ୍ୟ	ସାମାନ୍ୟ	ସନ୍ୟାସ	ଶାକ୍ତ	ବୈଷ୍ଣବ	ଶୈବ	ଯୋଗ
ଅଥର୍ବ ବେଦ	୩୨	ମୁଣ୍ଡକ, ମାଣ୍ଡୁକ୍ୟ, ପ୍ରଶ୍ନ,	ଆତ୍ମା, ସୂର୍ଯ୍ୟ, ପ୍ରାଣାଗ୍ନିହୋତ୍ର	ଆଶ୍ରମ, ନାରଦପରିବ୍ରାଜକ, ପରମହଂସ, ପରମହଂସ ପରିବ୍ରଜକ, ପରଂବ୍ରହ୍ମ,	ସୀତା, ଦେବୀ, ତ୍ରିପୁରାତାପିନୀ, ଭାବନ	ନୃସିଂହ ତାପନୀୟ, ମହାନାରାୟଣ, ରାମ ରହସ୍ୟ, ରାମ ତାପନୀୟ, ଗୋପାଳ-ତାପନୀ, କୃଷ୍ଣ, ହୟଗ୍ରୀବ, ଦତ୍ତାତ୍ରେୟ, ଗରୁଡ଼	ଅଥର୍ବସିରସ୍, ଅଥର୍ବଶିଖା, ବୃହଜ୍ଜାବାଲ, ଶରଭ, ଭସ୍ମଜାବାଲ, ଗଣପତ୍ୟର୍ଥବ ଶୀର୍ଷ	ଶାଣ୍ଡିଲ୍ୟ, ପଶୁପତିବ୍ରହ୍ମ, ମହାବାକ୍ୟ
ସମୁଦାୟ	୧୦୮	୧୩	୨୧	୧୯	୮	୧୪	୧୩	୨୦

ପ୍ରୀୟ ପାଠକ,

ବିଭିନ୍ନ ସୂତ୍ରରୁ ଉପଲବ୍ଧ ଉପନିଷଦ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସାମାନ୍ୟ ଅନ୍ତର ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥାଏ, ଏହା ଭୁଲ୍ କିମ୍ବା ତୃଟିଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ, ଏହା କେବଳ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସଂସ୍କରଣ ଅଟେ । ଏହି ଉପନିଷଦ ସଂସ୍କରଣରେ ୧୯୪୮ ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ "ଇଶାଦି ବିଂଶୋତ୍ତରଶତୋପନିଷଦଃ" ପୁସ୍ତକ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି ।

ଆମ ଜ୍ଞାନ ଅବଧିରେ, ଧ୍ୟାନ ପୂର୍ବକ ସମସ୍ତ ସାବଧାନ, ଓ ଯତ୍ନର ସହିତ ଓଡିଆରେ ରୂପାନ୍ତର କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଭୁଲ୍ ବା ତୃଟି ରହିଥାଇପାରେ, ଯଦି କିଛି ତୃଟି ରହିଯାଇଥାଏ, ତାହା ସଂପାଦକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚରକୁ ଆଣିବାକୁ ଅନୁରୋଧ ।

ଆଶାକରୁଛି, ଏହା ସମସ୍ତ ଓଡିଆ ଭାଷା ଭାଷୀ ଜ୍ଞାନଲିପ୍ସୁ ଜନମାନଙ୍କ କାମରେ ଆସିବ ଓ ଏହାକୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ, ତଥା ଭବିଷ୍ୟତ ପିଢି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚାଇ ଭାରତର ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରାକୁ ବଜାୟ ରଖିବେ ।

ତାରିଖ - ୧୦.୦୯.୨୦୨୧
ଗଣେଶ ଚତୁର୍ଥୀ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ
ସଂପାଦକ
ସଂସାରଫଳ, ପଚାମୁଣ୍ଡାଇ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡା, ଓଡିଶା

ବୈଷ୍ଣବ ଉପନିଷଦ

(Vaishnava Upanishad)

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ନାରାୟଣ ଉପନିଷଦ

(Narayanopanisat / Narayana Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ ଓମ ପ୍ରକାଶ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

ସଂପାଦକ

prakash@scholarshoppe.com

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ

ଶ୍ରୀ ଓମ ପ୍ରକାଶ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ

ମଧ୍ୟଖଣ୍ଡୀ, ଶ୍ରୀବଳଦେବଜୀଉ,

କେନ୍ଦ୍ରାପଡା, ଓଡିଶା

opsarangi@gmail.com

ନାରାୟଣୋପନିଷତ୍ / ନାରାୟଣ ଉପନିଷଦ / ନାରାୟଣାଥର୍ବଶୀର୍ଷ

।। ଅଥ ନାରାୟଣୋପନିଷତ୍ ।।

ମାୟାତତ୍କାର୍ୟମଖିଲଂ ୟଦ୍ବୋଧାଦ୍ୟାତ୍ୟପହ୍ନବମ୍ ।
ତ୍ରିପାନ୍ନାରାୟଣାଖ୍ୟଂ ତତ୍କଲୟେ ସ୍ୱାତ୍ମମାତ୍ରତଃ ।।

ଓଁ ସହ ନାବବତୁ ସହ ନୌ ଭୁନକ୍ତୁ । ସହ ବୀର୍ୟଂ କରବାବହୈ ।
ତେଜସ୍ୱିନାବଧୀତମସ୍ତୁ । ମା ବିଦ୍ୱିଷାବହୈ ।।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ।।

(ନାରାୟଣାତ୍ ସର୍ବଚେତନାଚେତନଜନ୍ମ)

ଓଁ ଅଥ ପୁରୁଷୋ ହ ବୈ ନାରାୟଣୋଽକାମୟତ ପ୍ରଜାଃ ସୃଜେୟେତି ।
ନାରାୟଣାତ୍-ପ୍ରାଣୋ ଜାୟତେ ମନଃ ସର୍ବେନ୍ଦ୍ରିୟାଣି ଚ ।
ଖଂ ବାୟୁର୍ଜ୍ୟୋତିରାପଃ ପୃଥିବୀ ବିଶ୍ୱସ୍ୟ ଧାରିଣୀ ।
ନାରାୟଣାଦ୍-ବ୍ରହ୍ମା ଜାୟତେ । ନାରାୟଣାଦ୍-ରୁଦ୍ରୋ ଜାୟତେ ।
ନାରାୟଣାଦିନ୍ଦ୍ରୋ ଜାୟତେ । ନାରାୟଣାତ୍-ପ୍ରଜାପତିଃ ପ୍ରଜାୟତେ ।
ନାରାୟଣାଦ୍ଦ୍ୱାଦଶାଦିତ୍ୟା ରୁଦ୍ରା ବସବଃ ସର୍ବାଣି ଛନ୍ଦାଂସି ।
ନାରାୟଣାଦେବ ସମୁତ୍ପଦ୍ୟନ୍ତେ । ନାରାୟଣାତ୍-ପ୍ରବର୍ତନ୍ତେ ।
ନାରାୟଣେ ପ୍ରଲୀୟନ୍ତେ । ଏତଦୃଗ୍ୱେଦଶିରୋଽଧୀତେ ।। ୧ ।।

Not For Commercial Use

(ନାରାୟଣସ୍ୟ ସର୍ବାତ୍ମତ୍ୱମ୍)

ଅଥ ନିତ୍ୟୋ ନାରାୟଣଃ । ବ୍ରହ୍ମା ନାରାୟଣଃ । ଶିବଶ୍ଚ ନାରାୟଣଃ ।
ଶକ୍ରଶ୍ଚ ନାରାୟଣଃ । କାଲଶ୍ଚ ନାରାୟଣଃ । ଦିଶଶ୍ଚ ନାରାୟଣଃ ।
ବିଦିଶଶ୍ଚ ନାରାୟଣଃ । ଊର୍ଧ୍ୱଂ ଚ ନାରାୟଣଃ ।
ଅଧଶ୍ଚ ନାରାୟଣଃ । ଅନ୍ତର୍ବହିଶ୍ଚ ନାରାୟଣଃ ।
ନାରାୟଣ ଏବେଦଂ ସର୍ବଂ ଯଦ୍-ଭୂତଂ ଯଚ୍ଚ ଭବ୍ୟମ୍ ।
ନିଷ୍କଲଙ୍କୋ ନିରଞ୍ଜନୋ ନିର୍ବିକଲ୍ପୋ ନିରାଖ୍ୟାତଃ
ଶୁଦ୍ଧୋ ଦେବ ଏକୋ ନାରାୟଣୋ ନ ଦ୍ୱିତୀୟୋଽସ୍ତି କଶ୍ଚିତ୍ ।
ୟ ଏବଂ ବେଦ ସ ବିଷ୍ଣୁରେବ ଭବତି ସ ବିଷ୍ଣୁରେବ ଭବତି ।
ୟ ଏତଦ୍ୟଜୁର୍ବେଦଶିରୋଽଧୀତେ ।। ୨ ।।

(ନାରାୟଣାଷ୍ଟାକ୍ଷରମନ୍ତ୍ରଃ)

ଓଁମିତ୍ୟଗ୍ରେ ବ୍ୟାହରେତ୍ । ନମ ଇତି ପଶ୍ଚାତ୍ ।
ନାରାୟଣାୟେତ୍ୟୁପରିଷ୍ଟାତ୍ ।
ଓଁମିତ୍ୟେକାକ୍ଷରମ୍ । ନମ ଇତି ଦ୍ୱେ ଅକ୍ଷରେ ।
ନାରାୟଣାୟେତି ପଞ୍ଚାକ୍ଷରାଣି ।
ଏତଦ୍ୱୈ ନାରାୟଣସ୍ୟାଷ୍ଟାକ୍ଷରଂ ପଦମ୍ ।
ୟୋ ହ ବୈ ନାରାୟଣସ୍ୟାଷ୍ଟାକ୍ଷରଂ ପଦମଧ୍ୟେତି ।
ଅନପବ୍ରୁବଃ ସର୍ବମାୟୁରେତି ।
ବିନ୍ଦତେ ପ୍ରାଜାପତ୍ୟଂ ରାୟସ୍ପୋଷଂ ଗୌପତ୍ୟଂ
ତତୋଽମୃତତ୍ୱମଶ୍ନୁତେ ତତୋଽମୃତତ୍ୱମଶ୍ନୁତ ଇତି ।
ଏତତ୍ସାମବେଦଶିରୋଽଧୀତେ ।। ୩ ।।

Not For Commercial Use

(ନାରାୟଣପ୍ରଣବଃ)

ପ୍ରତ୍ୟଗାନନ୍ଦଂ ବ୍ରହ୍ମପୁରୁଷଂ ପ୍ରଣବସ୍ୱରୂପମ୍ । ଅକାର ଉକାରୋ ମକାର ଇତି ।
ତା ଅନେକଧା ସମଭବତ୍ତଦେତଦୋମିତି ଯମୁକ୍ତ୍ୱା ମୁଚ୍ୟତେ ଯୋଗୀ ଜନ୍ମସଂସାରବନ୍ଧନାତ୍ ।
ଓଁ ନମୋ ନାରାୟଣାୟେତି ମଂତ୍ରୋପାସକୋ ବୈକୁଣ୍ଠଭୁବନଂ ଗମିଷ୍ୟତି ।
ତଦିଦଂ ପୁଣ୍ଡରୀକଂ ବିଜ୍ଞାନଘନଂ । ତସ୍ମାତ୍ତଡିଦାଭମାତ୍ରମ୍ ।
ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟୋ ଦେବକୀପୁତ୍ରୋ ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟୋ ମଧୁସୂଦନଃ ।
ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟଃ ପୁଣ୍ଡରୀକାକ୍ଷୋ ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟୋ ବିଷ୍ଣୁରଚ୍ୟୁତ ଇତି ।
ସର୍ବଭୂତସ୍ଥମେକଂ ବୈ ନାରାୟଣଂ କାରଣପୁରୁଷମକାରଣଂ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମ ଓମ୍ ।
ଏତଦଥର୍ବଶିରୋଯୋଽଧୀତେ ।। ୪ ।।

(ବିଦ୍ୟାଽଧ୍ୟୟନଫଲମ୍)

ପ୍ରାତରଧୀୟାନୋ ରାତ୍ରିକୃତଂ ପାପଂ ନାଶୟତି ।
ସାୟମଧୀୟାନୋ ଦିବସକୃତଂ ପାପଂ ନାଶୟତି ।
ତସ୍ମାୟଂପ୍ରାତରଧୀୟାନୋଽପାପୋ ଭବତି ।
ମଧ୍ୟଂଦିନମାଦିତ୍ୟାଭିମୁଖୋଽଧୀୟାନଃ ପଞ୍ଚମହାପାତକୋପପାତକାତ୍-ପ୍ରମୁଚ୍ୟତେ ।
ସର୍ବବେଦପାରାୟଣପୁଣ୍ୟଂ ଲଭତେ । ନାରାୟଣସାୟୁଜ୍ୟମବାପ୍ନୋତି ।
ଶ୍ରୀମନ୍ନାରାୟଣସାୟୁଜ୍ୟମବାପ୍ନୋତି ୟ ଏବଂ ବେଦ ।। ୫ ।। ଇତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ।।

ଓଁ ସହ ନାବବତୁ ସହ ନୌ ଭୁନକ୍ତୁ । ସହ ବୀର୍ୟଂ କରବାବହୈ ।
ତେଜସ୍ୱିନାବଧୀତମସ୍ତୁ । ମା ବିଦ୍ୱିଷାବହୈ ।।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ।।

।। ଇତି ନାରାୟଣୋପନିଷତ୍ସମାପ୍ତା ।।